

Kommittédirektiv

Kulturbryggan – en ny form för stöd till
förnyelse och utveckling inom kulturområdet **Dir.**
2010:77

Beslut vid regeringssammanträde den 8 juli 2010

Sammanfattning

Kommittén ska bl.a.

- lämna förslag på vilken verksamhetsform som är ändamålsenlig för en långsiktig bidragsgivning till förnyelse och utveckling inom kulturområdet,
- etablera en försöksverksamhet som under 2011–2012 fördelar avsatta medel som bidrag till nyskapande kulturprojekt.

För verksamheten beräknas 25 miljoner kronor per år avsättas. Av särskild vikt är att den bidragsgivande verksamheten ska ha en oberoende ställning som alternativ bidragsgivare och kunna hantera och främja kulturområdets hela omfattning. Kommittén ska sträva efter att hitta samverkan med andra finansiärer.

Kommittén ska särskilt överväga hur de nya kulturpolitiska målen kan få genomslag, såväl i försöksverksamheten som i förslagen om en långsiktig verksamhet.

Stiftelsen framtidens kultur upphör

Stiftelsen framtidens kultur bildades genom ett regeringsbeslut i juni 1994 med kapital från de upplösta löntagarfonderna. Stiftelsen, som kommer att upplösas 2011, har bidragit till att knyta samman olika verksamheter och till att nya intressanta samarbetsprojekt inom kulturområdet kommit till stånd. I sin verksamhet har stiftelsen ofta betonat möjligheten att bistå med

kulturellt ”riskkapital”, vilket har gett utrymme för ännu inte etablerade kulturverksamheter att utvecklas. Genom åren har stiftelsen gett stöd till uppbyggnad och drift av långsiktig verksamhet som Akvarellmuseet i Skärhamn, Måltidens hus i Grythyttan och Hälsinglands Träteater i Järvsö, men framför allt till mer tidsbegränsade kulturprojekt.

I och med att Stiftelsen framtidens kultur upphör försvinner en av få mer betydande nationella kulturfonder i Sverige. I våra nordiska grannländer spelar de nationella kulturfonderna en stor roll för kulturlivet. Även i många andra länder i Europa och andra jämförbara länder runt om i världen är oberoende privata eller ideella kulturfonder viktiga aktörer och alternativ till de offentliga stödsystemen inom kulturområdet.

Stiftelsen framtidens kultur har haft en relativt liten administration och till stiftelsen har olika expert- och sakkunnigrupper knutits, som gjort kvalitativa och konstnärliga bedömningar av projektförslagen. Stiftelsen har också haft samarbete med Statens kulturråd, Konstnärsnämnden, Sveriges författarfond, Riksantikvarieämbetet och Riksarkivet samt med regionala och lokala kulturförvaltningar. Stiftelsen framtidens kultur har också genom seminarieverksamhet och informationsspridning bidragit till ökad kunskap och till att skapa och stödja nätverk mellan kulturlivets olika intressenter.

Uppdraget

I den kulturpolitiska propositionen Tid för kultur (prop. 2009/10:3) gör regeringen bedömningen att det behövs ett komplement till de befintliga statliga ordningarna för bidragsgivning till förnyelse och utveckling inom kulturområdet. Regeringen menar alltså att det är viktigt att Stiftelsen framtidens kultur får en efterföljare. Det är en angelägen uppgift att hitta nya och alternativa finansieringsmöjligheter för att stödja förnyelse och utveckling inom kulturområdet. En fungerande ”riskkapitalförsörjning” inom kultursektorn är viktig för att ge förutsättningar för innovativt och gränsöverskridande kulturskapande. Det ger också möjligheter att hitta nya former för att organisera kulturskapande verksamhet och för breddad sam-

verkan. För att motsvara den bidragsfördelning som Stiftelsen framtidens kultur haft under senare år avsätts, fr.o.m. 2011, ett årligt anslag på 25 miljoner kronor för verksamheten. Regeringen ser det också som avgörande att bidragsgivningen ger incitament till finansiering från flera parter. För Kulturdepartementets räkning har ett fördjupat underlag om verksamhetens inriktning och förutsättningar tagits fram (dnr Ku2009/2273/KT). Övervägandena i underlaget om verksamhetens inriktning bör vara en utgångspunkt för kommittén.

Nyskapande kultur och kulturell förnyelse tar ofta form i småskaliga verksamheter och genom enskilda kulturutövares engagemang, men uppstår även i mötet mellan olika typer av aktörer eller där kulturområdet möter andra samhällsområden.

En kommitté ska mot denna bakgrund lämna förslag rörande en ny bidragsgivande statlig verksamhet som ska ha i uppgift att stödja förnyelse och utveckling inom kulturområdet. Av särskild vikt är att den bidragsgivande verksamheten ska ha en oberoende ställning som alternativ bidragsgivare och kunna hantera och främja kulturområdets hela omfattning. Detta ställer särskilda krav på såväl dialogformer som uppföljning.

Kommittén ska utföra följande uppgifter.

- Lämna förslag på vilken verksamhetsform som är ändamålsenlig för en långsiktig bidragsgivning till förnyelse och utveckling inom kulturområdet och som utgör ett alternativ till befintliga bidragsordningar. Förslag ska bl.a. lämnas om verksamhetsmål, organisation och budget för den nya verksamheten. Förslag ska också lämnas om eventuella nya förordningar eller förordningsändringar som krävs för den föreslagna verksamhetsformen och, om förslaget inbegriper bildande av en ny myndighet, förslag till instruktion och regleringsbrev.
- Etablera en försöksverksamhet som under 2011–2012 fördelar avsatta medel som bidrag till nyskapande kulturprojekt. Kommittén ska fatta beslut om bidragsfördelning efter föredragning av kansliet.
- Sträva efter att etablera samverkan med andra finansiärer.

- Särskilt överväga hur de nya kulturpolitiska målen kan få genomslag, såväl i försöksverksamheten som i förslagen om en långsiktig verksamhet.

Kommittén ska förutom att redovisa de överväganden som ligger till grund för dess förslag, särskilt redovisa hur förslagen bidrar till ökad effektivisering och helhetssyn inom den statliga verksamheten på kulturområdet.

Arbetsformer och redovisning av uppdraget

Det är av särskild vikt att kommittén kontinuerligt samråder med berörda myndigheter och aktörer inom kulturlivet och näringslivet.

Kommittén ska löpande informera Regeringskansliet (Kulturdepartementet) om uppdragets genomförande.

En första delrapport, med förslag till en plan för försöksverksamheten under 2011–2012, ska redovisas senast den 30 november 2010. Rapporten ska även innehålla förslag till bidragsförordning för försöksverksamheten.

En rapport med förslag till en långsiktig verksamhetsform ska lämnas senast den 31 mars 2012. En plan för uppföljning av bidragsgivningen inom försöksverksamheten ska ingå i det förslag till långsiktig verksamhetsform som kommittén lämnar.

En slutrapport om försöksverksamheten ska lämnas senast den 31 december 2012.

(Kulturdepartementet)